

Mål - nationella och kommunala

Östra Göinge kommuns förskola/grundskola/grundsärskola/fritidshem styrs både av nationella och kommunala mål. Målen ska genomsyra all verksamhet och användas i planering och uppföljning.

De nationella målen uttrycks i läroplanen och de kommunala målen utgår från Östra Göinge kommuns politiska inriktningsmål. De kommunala målen har beslutats av kommunfullmäktige och anger ett önskvärt framtida tillstånd. Till varje mål hör ett antal verksamhetsmål, som anger prioriteringar för verksamheten. Det är verksamhetsmålen som redovisas i detta dokument.

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH RIKTLINJER FÖR UTBILDNINGEN**1 Normer och värden****Prioriterat mål från läroplanen:**

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor (Skolverket, 2018).

Analys – beskrivning av hur det ser ut

Underlag som kan vara med - jämför över tid när det går:

- Enkäter
- Antal kränkningar – mönster

Utifrån SKA -materialet och dess utvärdering har Smultronstället synliggjort ett medvetet arbetssätt med att arbeta med normer och värden. Pedagogerna menar att de är **förebilder** för barnen och har ett **närvarande** pedagogiskt förhållningssätt. Det man kan ställa sig frågan om är hur de i sina stödstrukturer och i utbildning kan styrka detta? Det har förts återkommande pedagogiska och reflekterande dialoger kring detta under läsåret som lyfts in i utvärderingen. Ett tillvägagångssätt med att mäta detta arbete är att göra nedstick och strukturella observationer gällande detta? Detta kan göras av både rektor och/eller utvecklingspedagog. Tidigare har kollegiala observationer gjorts på vissa avdelningar där t.ex. två pedagoger arbetat med en grupp barn och den ena har varit

observerande och tittat på olika områden så som bemötande, genus eller annat. Kanske ska den kollegiala stöttnings lyftas fram mer till nästa läsår? Eventuellt kan pedagogen filma sig själv för att få syn på sitt förhållningssätt. Kanske behöver stödfrågan kring pedagogens roll lyftas fram i det arbetsmaterial som pedagogerna arbetar utifrån. Det som vidare lyfts som framgångsfaktorer är **leken**, genomtänkt **material**, användande av **böcker** och dess innehåll, **lek och lärmiljöer**, dela upp barnen i **mindre grupper** samt **upprepningar** (smalt fokusområde). En förklaring till att användandet av lärmiljöer lyfts är att Smultronstället arbetet med detta på ett strukturerat sätt både på utvecklingsdagar och APT där rektor lagt en stödstruktur för att öka medvetenheten och för att ge stöttning i hur lek- och lärmiljöerna kan utvecklas och användas på ett medvetet sätt i undervisningen. Det som lyfts kring normer och värden är **samtalsunderlag som finns på väggarna**, där dokumentation väggen lyfter fram möjlighet för samtal kring normer och värden kontinuerligt tillsammans med barnen och för att lyfta in detta i det vardagliga arbetet med barngruppen.

Pedagogerna har använt **observation som metod** för att se huruvida barnen har utvecklats inom detta målområde. De ser att barnen **visar empati för varandra** på olika vis genom att t.ex.

uppmärksamma kompisarnas känslor samt att hjälpa varandra på olika sätt. De äldsta barnen har också **ökat sin interaktion med de yngsta** och hjälper till på ett mer naturligt sätt. Att belysa känslor är något Smultron jobbar mycket medvetet med. Där spelar också pedagogernas **medvetna användande av Polyglutt** samt **användandet av olika böcker med innehåll mot normer och värden** roll. Det ges många exempel på känslor för barnen att lära sig både känna igen och hantera. I **samarbetet med BHT** får pedagogerna stöttning i att stötta barnen med att känna igen känslor och sätta ord på dem. Ytterligare en möjlig förklaring är att personalen arbetet **aktivt med barns arbetsteorier** och har tränats i att **utgå från barnens perspektiv** vilket gör att de på ett naturligt sätt blir mer närvarande och uppmärksammar barnens uttryck på ett annat sätt.

Smultronstället har under hela läsåret **arbetet kontinuerligt med PDK** och att göra den medveten hos barnen. I arbetet tillsammans med barnen har även pedagogerna fått syn på vilka områden som barnen behövt arbeta mer med och ar utifrån variationsteorin arbetat med PDK på ett sätt som gjort att barnen fått **reflektera över etiska dilemman**. I abbum-inlägg synliggörs många tillfällen där barnen reflekterar och tränar på att sätta sig in i andra människors situation. Här är Smultronställets arbete genom variationsteorin ett stort stöd för pedagogerna, vilket syns i pedagogerna SKA-material. Barnen får möjlighet att i olika grupper reflektera över sin egen tanke och sina kompisars tankar för att på så vis skapa nya erfarenheter för att lägga till sin egen värld och bilda en ny erfarenhetsvärld.

Det har under året gjorts en kränkingsanmälan på Smultronställets förskola. Denna är genomarbetad och betydelsefullt arbetet framöver handlar om att fortsätta ha kontinuerliga dialoger kring detta ämne för att skapa goda förutsättningar att synliggöra fler tillfällen då det lyfts upp till ytan att kränkning eventuellt sker. Det är oerhört viktigt att fortsätta samtala om ämnet, då fler perspektiv lyfts in och vi agerar professionellt i vårt arbete med barnen om dagarna.

Åtgärder

- Fortsätta utveckla Smultronställets arbete med normer och värden utifrån barns arbetsteorier och variationsteorin för att ge möjlighet att fånga alla barn på ett sätt som passar varje individ utifrån ett grupperspektiv. Vid dessa tillfällen, koppla till reflektionsverktyget, Abbum för att kontinuerligt kunna se de mönster och utvärdera arbetet som görs.
- Tillsammans hitta sätt att kvalitetssäkra att pedagogerna arbetar närvarande och systematiskt genom t.ex. strukturerade observationer av undervisningen kopplat till normer och värden, genus/normkreativt.

2 Omsorg, utveckling och lärande

Verksamhetsmål:

År 2023 har barn och unga kunskaper, lust att lära och är motiverade för vidare utbildning

Indikatorer i mål- och resultatplanen:

	Kommunalt mål	Resultat område södra	Resultat område norra
Andelen (%) behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram	90 %	73,24 %	58,04 %
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	220 p	190,07 p	183,36 p
Elever i åk 6 som har uppnått kunskapskrav i alla ämnen	80 %	66,22 %	60,36 %
Andel elever som klarat Nationella prov åk 3: Läsberättande text	94 %	71,2 %	77,0 %
Skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer (åk 2, 5 och 8)	80 %	87 %	81,5 %

Prioriterat mål från läroplanen:

Matematik /

Förmågan att... använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andas problemställningar

Förmågan att...

Urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begreppen

Analys – beskrivning av hur det ser ut

Underlag som kan vara med - jämför över tid när det går:

Pojkar – flickor

Pedagogiska dokumentationer

Antal flerspråkiga barn

Lärmiljö

Barnhälsoteamet

Den **största framgångsfaktorn** som syns i SKA-underlaget och i de utvärderingar som gjorts är att stannat kvar i ett **fokusområde**. Genom att fokusera på färre mål samt fokusera på ett mer avskalat vis, möjliggör detta att pedagogerna att synliggöra den progression och utveckling som sker. Barn och pedagoger har fått en **djupare förståelse** för området samtidigt som läroplanens samtliga områden kan integreras i detta mål genom strukturerad planering. Här syns det tydligt att Abbum är ett stöd i detta arbete att lyfta in de olika delarna.

Andra framgångsfaktorer som lyfts i SKA-materialet är **lärmiljöer** där man lyfter tillgängligheten för barnen, **variationen**, hur lärmiljöer skapar interaktion mellan barn/barn men också barn/pedagog. Dokumentationsväggarna skapar möjlighet för barnen att se sitt eget lärande och i **metasamtal** med pedagoger samtala kontinuerligt kring vad som skett och sitt lärande och fördjupa sitt kunnande. Att **lärmiljöerna är föränderliga** lyfts som en framgångsfaktor, barnen visar då nyfikenhet och intresse. Det syns tydligt att lärmiljöer kopplat till de prioriterade målen finns i verksamheten, däremot finns det stor potential att **utveckla lärmiljöerna vidare** t.ex. mellan olika rum, framförallt där barnen går emellan. Detta kan i nästa tur bidra till djupare möjlighet för barnen att koppla lärandet mellan olika lekar och situationer, vilket ofta är en framgång för barnen i deras lärande. Arbetet med matematiska förmågor och det prioriterade målet i den **lärmiljön utomhus** är något som inte syns så tydligt trots att arbete i reflektionsgrupperna gått ut på att ha undervisning utomhus är det fåtal gånger som detta skett. Vad beror detta på? Vilket stöd behövs här för att undervisning i rummen utomhus ska bli en naturlig del av undervisningen? Hur får vi in de prioriterade målen i denna delen av vårt arbete? Här finns stor utvecklingspotential inför kommande läsår.

Ytterligare en framgångsfaktor för det lyckade resultat vi ser hos barnen är att **barns arbetsteorier ligger till grund för arbetet**. Kanske skulle detta kunna bli ännu tydligare så att det redan i planeringarna (Abbum) syns och kanske inte bara i SKA-underlaget. Andra begrepp som lyfts i SKA är **undervisning hela dagen**, en tydlig **målstyrd planering**, **delaktiga** pedagoger, användandet av **IKT**, arbetet med **introduktion**. En viktig komponent är användandet av **variationsteorin** som fortfarande tränas in att bli en naturlig del av undervisningen på Smultronstället. Genom att ställa begrepp mot varandra blir förståelsen större och variationen ger också en möjlighet för alla barn att ta del av det som passar deras individuella inlärningssätt. Genom att fortsätta implementera och använda denna teori kommer barnens förståelse, delaktighet öka. I utvärderingen syns det tydligt att Smultronställets pedagoger arbetar med barnens delaktighet utifrån denna teori, hur kan det synliggöras i Abbum och för barngruppen?

I underlagen syns arbete kring **genus**. Det lyfts fram att pedagogerna arbetar medvetet kring att sätta ut könsnormer, på olika sätt. Detta har gjorts genom att ställningstagandet har varit med i förhand under planeringen av undervisningen. Det som tydligast syns i SKA- underlaget är att de äldsta pojkarna är de som visat större intresse för matematiska förmågor än flickorna när det gäller att använda de matematiska förmågorna i den fria leken och i samtalen som förts. I den planerade undervisningen visar pojkar och flickor lika mycket intresse. Vad tar vi med för lärdom av detta framöver? Hur skapar vi förutsättningar för att även flickorna ska vilja prata kring matematik i de oplanerade situationerna under dagen. Här blir det synligt att vi har en fortsatt väg att gå kring genusarbetet kommande läsår. Hur säkerhetsställer vi lika förutsättningar i undervisningen för barnen oavsett kön? Det finns ett fortsatt utvecklingsområde kring genus- och normkreativa arbetssättet.

I observationerna som pedagogerna på Smultronstället gjort under året och som syns i SKA- underlaget visar tydligt att barnen har utvecklat sina matematiska förmågor. Barnen använder matematik i olika situationer så som matsituationer, vid arbete med Ipad, när de väver, när barnen samtalar med varandra om t.ex. datum, ålder, antal legobitar etc. Barnen lyfter spontant mönster på kläder eller utomhus i ett blött skoavtryck, de yngsta barnen visar på förståelse genom att upptäcka former i vardagen och peka på en cirkelformad matta och cirkeln på väggen. Det syns även i den fria leken och de oplanerade situationerna att de samtalat om dessa delar. Ett **utvecklingsområde** gällande denna framgång är hur vi **kontinuerligt kan utvärdera i Abbum** det lärande som sker för barnen, i alla samtal som förs även de spontana situationerna. Hur synliggör vi detta? I underlagen syns det tydligt att matematik fått stort fokus, vilket var målet vid läsårsstart. Det blir tydligt att matematikens mål även kopplar samman med hur man arbetar språkutvecklande men detta har inte fått något större fokus, det som lyfts fram gällande språkutveckling är begrepp och att samtal/reflektion används som ett självklart arbetssätt kontinuerligt. Här syns ett tydligt utvecklingsområde att fortsätta arbeta med.

Utifrån kartläggningen som genomfördes gällande språkutvecklande arbetssätt och flerspråkighet kan sammanfatta framgångsfaktorerna:

- Pedagogerna använder medvetet begreppsbildning och använder lek-och lärmiljöer i det pedagogiska arbetet. Detta visar på användandet av ett visst språkutvecklande arbetssätt
- Pedagogerna använder ett speglade förhållningssätt som uppmuntrar till att fortsatt kommunikation. Pedagogerna använder även i hög grad ljud och kroppsspråk
- Hög grad av lyssnande på barnens kommunikation

Utmaningsområden som finns:

- Öka kompetens och medvetenhet kring flerspråkighet
- Ge barnen tid och möjlighet att utforska/låta barnen styra samtalen och var delaktiga (gå ifrån förmedlandepedagogik till en mer utforskande pedagogik)
- Det systematiska språkutvecklande arbetssättet sker inte medvetet
- Utveckla lärmiljöer och undervisning hela dagen som stimulerar språkutvecklande kommunikation och göra barnen delaktiga

Åtgärder

- Vidareutveckla det språkutvecklande arbetssättet genom att skapa en systematik i arbetssättet.
- Utveckla lekmiljöer utomhus kopplat till de prioriterade målen
- Synliggöra variationsteorin kopplat till estetiska lärprocesser
- Fortsätta implementera och utveckla våra framgångsfaktorer, fokusområde, undervisning hela dagen, variationsteori och barns delaktighet, som visar på effekt på barnens lärande i underlagen.

3 Barns delaktighet och inflytande

Prioriterat mål från läroplanen:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation

Analys

Underlag som kan vara med - jämför över tid när det går:

Enkäter – ansvar, inflytande

En framgångsfaktor gällande arbetet med barnens delaktighet på Smultronstället är det kontinuerliga arbetet med att utgå från **barnens arbetsteorier i undervisningen**. Det syns tydligast i skapandet av lek-och lärmiljöer. Vid detta arbete observerar och reflekterar pedagogerna vart barngruppen befinner sig gällande målet med den nya lek-och lärmiljön. Därefter planeras denna och när lärmiljön introduceras är pedagogerna närvarande och uppmuntrar barnen att samspela barn/barn. Det skapas tid att tillsammans arbeta med den nya lek-och lärmiljön och den utvecklas i takt med hur pedagogerna observerar hur den fungerar. En utvecklingstanke framöver kan vara att hur låter vi barnen vara delaktiga redan i tidigare skede? Hur använder vi dialogsamtal gällande den lek-och lärmiljö som vi ser ett behov av att utveckla? Hur får vi in barnens reflektioner och funderingar innan beslutet tas kring lärmiljön? Hur kan vi utveckla arbetssätt där barnen är med och skapar dessa tillsammans?

Utifrån kartläggning, det prioriterade målet kring matematik, syns det även tydligt att undervisningen har baserats på barnens arbetsteorier. Samtliga avdelningar har utgått från observationer för att få syn på barnens arbetsteorier och planerat undervisningen efter dem. Det syns i SKA-mallarna att genom att utgå från barns arbetsteorier och variationsteorin uppfattar samtliga avdelningar att det **gett goda effekter på barnens ökade intresse för undervisningen som bedrivits**. Detta kan förklaras genom att när barnen får många olika infallsvinklar vill de prova själv och samtala om vad de gör/upplever. Utifrån SKA får man uppfattningen att pedagogerna drar paralleller mellan barns intresse och barns arbetsteorier vilket inte riktig är tanken, utifrån ett forskningsperspektiv. Det blir tydligt att det finns utvecklingspotential i hur vi synliggör för barnen (och för pedagogerna) att vi baserar vår undervisning på barnens delaktighet. Hur kan vi belysa detta ännu mer så det syns i våra underlag som Abbum och i vår dagliga verksamhet? Ytterligare ett **utvecklingsområde** är att få fram i våra underlag vad observationerna gav, det vill säga vad pedagogerna ser, **vilka arbetsteorier hade barnen?** När det gäller målet normer och värden är det inte lika tydligt hur barns delaktighet har tagits tillvara, det som syns i SKA är att barnen är delaktiga i den mån att det är barnens tankar och idéer man utgår ifrån och arbetar vidare med, samt barnens delaktighet i "barnens plan". Det tydliggörs att detta arbetssätt inte är lika systematiserat som arbetet med det prioriterade målet, matematik. I SKA finner vi delaktighet genom att pedagoger observera att barngruppen är intresserade av, kopplar samman detta till undervisningen och dilemman som vi behöver diskutera på olika sätt. Här ser vi tydligt att pedagogerna lyfter utifrån barnens spontana tankar. Hur säkerhetsställer vi att vi får med flertalet barn och inte bara ett barns tanke? **Ett mönster som blir tydligt är att vårdnadshavarna återkopplar mer när de får individuella inlägg**, endast någon vårdnadshavare har kommenterat lärandesituation även om dessa lyfts. Andra sätt att arbeta med barns delaktighet som framkommer i underlagen är demokratiska beslut där barnen är delaktiga och synliga samt att arbeta fram tillgängliga och tillåtande material.

I SKA ser vi att **samarbetsövningar skapat en ökad förståelse över gränser**, där barn som inte från början valt varandra nu kunde hitta andra kompisar, just tack vara pedagogerna medvetna arbetssätt och undervisning. **Samtal kring olika/lika med bildstöd bidrar till goda diskussioner** och att normalisera, t.ex. diskutera fotboll genom att visa bilder där ett barn med funktionshinder också var aktiv, barnen uppmärksammar samtalet kring fotboll och inte olikheterna vilket är ett talande exempel på att barnen tränat på att alla är lika med samma förutsättningar. Bland de äldre barnen har olika **genusdilemman bearbetats i den fria leken vilket tyder på att barnen tar till sig undervisningen**. Men också att barnen ofta tar hjälp av varandra i olika situationer under hela dagen.

Åtgärder

- Hur synliggör vi i verksamheten och i Abbum att vi utgår från barnens delaktighet och inflytande?
- Hur får vi in barnens arbetsteorier ännu tidigare i pedagogernas planeringsarbete?
- Hur säkerhetsställer vi att vi får med flertalet av barns tankar och inte bara ett barns tanke?

4 Förskola och hem

Prioriterat mål från läroplanen:

Arbetslaget ska ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen

Analys

Underlag som kan vara med - jämför över tid när det går:

Antal synpunkter/klagomål

Anmälningar till Skolinspektionen

Utifrån SKA syns det att vårdnadshavarna återkopplat kring utbildningen genom Abbum och muntliga samtal vid lämning/hämtning och sms. Återkopplingen har gällt både kring våra prioriterade mål (fåtal) men mest kring allmänna göromål så som rutiner, regler, schema mm. Återkopplingen i Abbum har varit större bland de äldre barnen än de yngre. Bland de yngre barnen upplevs omsorgen som det viktigaste området för vårdnadshavarna. Annan samverkan har under året skett genom utvecklingssamtal i Abbum, dialogsamtal i vid lämning/hämtning. Reaktionerna har överlag varit positiva och Smultronställets vårdnadshavare upplevs nöjda. Några vårdnadshavare har lyft oro över sitt barns förskole vistelse eller oro över hur olika barn hanterat olika saker. Vårdnadshavarna har blivit bemötta på ett positivt sätt och blivit lyssnade på. Det syns tydligt att pedagogerna arbetar utifrån ett

lösningfokuserat förhållningssätt och tar dialogen med oroliga vårdnadshavare då mycket få samtal har kommit fram till rektor. Det blir tydligt att det inarbetade tillvägagångssättet att tidigt erbjuda **samarbetsmöte** har fått fortsatt god effekt. Vid behov har möte med ansvarig förskollärare skett där har även erbjudits samtal tillsammans med Barnhälsoteamet, vilket flertalet tackat ja till. Vid dessa möten lyfts barnets styrkor och framgångsfaktorer, utvecklingsområden samt fokus på lösningar som pedagoger, vårdnadshavare, BHT och rektor tillsammans arbetar fram.

Under året har vi även arbetet med **lokal BHT** vilket har ökat stödet till verksamheten och visat på goda resultat så som tidigare insatser vilket gör att pedagogerna över hela Smultronstället arbetet för att stärka barnen där de befinner sig. Många goda effekter av detta varav ett är lugnare och tryggare barn som får rätt stöttning från början. Utifrån kartläggningen gällande språk kunde resultat synas utifrån tips och tankar man fått till sig i BHT möten, men även i uppföljningsmöten har vårdnadshavare lyft att de ser resultat av pedagogernas arbete för sina barns utveckling. Föräldramöten skedde digitalt vilket fungerade bra, utifrån Abbum kan man dock se att alla vårdnadshavare inte läst protokollen. Detta blir ett utvecklingsområde att fundera över hur vi lockar vårdnadshavare till att ta mer del av sitt barns förskolevistelse.

Åtgärder

- Utveckla den digitala samverkan ytterligare för att fånga intresset från fler föräldrar
- Fortsätta arbeta med samarbetsmöte med vårdnadshavarna i tidigt skede för att skapa god relation och tillit. Utveckla våra introduktionssamtal för att utveckla samarbetet vidare.

REKTORS SAMMANFATTANDE ANALYS AV SKOLANS RESULTAT – UTVECKLINGSOMRÅDEN



Sammanfattningsvis visar resultatet av kartläggningen som genomfördes syns ett behov av **språkutvecklande arbetsätt med systematik** som utvecklingsområde för nästa läsår. Även **öka kompetensen kring flerspråkighet och interkulturellt förhållningssätt** behöver fokuseras på framöver. Detta kommer vara det prioriterade området följande läsår för Smultronstället. Det syns även tydligt i underlagen att de **estetiska uttrycken** inte får särskilt stort utrymme, detta är en viktig komponent framöver att fundera kring hur Smultronstället ska utveckla denna del då variationsteorin är en teori som Smultronstället arbetar utifrån. Det syns även tydligt att i underlagen och utvärderingen syns inte **leken som arbetsätt** i strävan mot målen, även om det syns tydligt i Abbum att leken har ett stort utrymme i det vardagliga arbetet på Smultronstället med metoderna undervisning hela dagen. Även **utvecklandet av lek-och lärmiljöer utomhus** är prioriterat, då det syns tydligt i resultatet att detta är utmanande för Smultronstället att utveckla, även om det varit i fokus vid olika tillfällen de sista två åren. Det är även viktigt att fortsätta **prioritera** och **djupdyka i fokusområde** kring det valda läroplansmålet, vilket har visat sig vara en stor framgång i Smultronställets undervisning. Arbetet med att fortsätta utveckla **metasamtalen** och de **ständiga observationerna på barnens arbetsteorier** bidrar till att pedagogerna fångar upp reella mönster av deras utveckling och ökade kunskaper hos barnen kopplat till dem prioriterade målen. Även det **nära samarbetet med BHT** och arbetsättet med **tidiga samarbetsmöten** med vårdnadshavare är en framgång som Smultronstället behöver lägga stort fokus på framöver att fortsätta arbeta med som en metod, då det har tillkommit många nya pedagoger under sista året. Det allra viktigaste att kommande läsår arbeta med är att fokusera och fortsätta med de framgångsfaktorerna som syns tydligt i årets resultat, **undervisning hela dagen**, arbeta med **barnens arbetsteorier** och **variationsteorin**. Detta med tanke på att vi ser resultat på barngruppens progression och ökade kunskaper genom detta arbetsätt. Nu behöver vi även koppla in detta arbetsätt i våra dokumentationer tydligare men också skapa möjligheter att synliggöra dessa arbetsätt för barnen med målet att skapa ökat inflytande och delaktighet framöver.

Sandra Lindstrand, rektor

2021-08-31